

vet a Budapest-és Környéke katolikus iskolái részére. A Szent István Társulat igazgatósága meg is ígérte, hogy azonnal munkába veszi és hacsak lehet, szeptemberig el is készítteti az olvasókönyvet Budapest-és Környéke katolikus iskolái részére.

Érdeklődjenek tehát majd, kedves nővéreink, elkészül-e a könyv, és aszerint rendeljenek.

A Lujza-nyomdának nagyon jó szolgálatot tennének a kedves nővérek, ha lehetőleg posta fordultával egy levelező lapon értesítenék, hogy a jövő iskolai évre számíthatunk-e ismét irkarendelésükre. Alázattal kérjük jelezzék azt is, hogy körülbelül milyen (hány lapos, diktandó-számtan-magyar voualozásu) füzeteket fognak rendelni. Legjobban ajánljuk az ötven lapos füzeteket és a rajzfüzeteket, rajzbetéteket.

Szünórák.

Túlbugzóság.

Vendégek érkeztek. Főtisztelendő apát urunk, brassói menekült, két brassói nővérnek kért nálunk szállást, addig, míg hazautazhatnak. A fiatal nővérek persze, buzgókodtak a csomagok körül. Az egyik pinciny nővér jókora csomagot ragad meg, és könnyedén szalad vele befelé. Meglátva ezt az apát úr, megsajnálja s utánasiet, hogy elvegye tőle a csomagot. A nővér azonban futni kezd fölfelé, s végre is mindketten futva érték el az emeletet.

Ezalatt újabb kocsizörgés hallatszik; beszéd, kérdezősködés, nehéz léptek. Egyszerre csak azt látjuk, hogy a kocsis megragadja a fentemlített hatalmas csomagot, s szó nélkül viszi lefelé. Kisült, hogy a nagy buzgóságban még a lovak útravalóját is fölcipeltük.

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények
szent Vince szeretet-leányai számára.

14. ÉVFOLYAM.

1928.

3. SZÁM

TARTALOM: A Szentlélek Szűz Máriában. — Szent Vince gondolataiból. Öltük fel Jézus Krisztus szellemét. — Arrasi Vértanu-nővéreink. — A betegek. III. Betegeink lelkét is gondoznunk kell. — A népiskolai természetrajz régen és ma. — Érnek a kalászok szent hivatásunk mezején. 3. A magyar Szeretet-hölgyek Egyesülete tiz éves. — 4. A Csodás-érem Társulata a falvakon. — Etienne Ker. János életrajza. — 4. Lelki atyaság.

A Szentlélek Szűz Máriában.

(Nagyontisztelendő Inchelin (Enslén) anyától.)

Május havát, amelyet különösebben a szent Szűz tiszteletének és a pünkösdi ünnepekre való előkészületnek szentelünk, Mária gyermekei és mindazok, akik az isteni szeretetnek magasabb foka után vágyódnak, lelki összedettségben és hűségben töltsék el.

De mit tegyünk mi, a Szeplőtelen Szűz kiváltságos leányai? Mi, akiket az ő tiszteletének terjesztésével és azal a küldetéssel bízott meg, hogy az ő hatalmas pártfogását a lelkek javára kihasználjuk? Mit tegyünk mi, akiket a jó Isten egész különös módon a szeretet életére hívott meg?

Nem gondolják-e nővéreim, hogy ezt a hónapot szinte magától értetődőleg égi Anyánk közvetlen közelségében kell töltenünk, hogy megtanuljuk tőle, miképpen készülhe-

tünk legjobban a Szentlélek Úristen és újabb, kiáradó kegyelmeinek elfogadására?

A Szentlélek Úristen pedig majd arra tanít meg, hogyan töltsük el szép hivatásunkat szűz Mária védelmében és követésében.

A Szeretet Leányai nem csupán azért vagyunk, hogy hivatásunk műveit gyakoroljuk, ámbár a jó Isten számon tartja munkáinkat és egy sem marad jutalmazatlanul. Hanem azért, hogy éppen ezen munkáinkkal, szenvedéseinkkel, nehézségeink és fáradalmaink elviselésével elégtételt és hódolatot mutassunk be isteni Fölségének.

Megjegyzem, hogy munkáinknak is a legkülönbözőbb érdeme lehet és ezzel kapcsolatban elégtételünk is különféle értékű aszerint, hogy melyik fokára jutottunk el a szeretetnek. Buzgó kívánsággal óhajtsuk tehát bennünk a szeretet növekedését.

A Szentlélek Úristen az, aki a szeretetet gyarapítja bennünk és pedig hűségünk arányában. Minél többet kapunk, annál többet adhatunk. És viszont, minél többet adunk, annál többet kapunk érte. Milyen csodálatos adás-vevés ez a nagy Isten és apró kis teremtménye között! Mennyi hálával, gyengédséggel és nagylelkűséggel kell vele közreműködnünk!

A Szentlélek a keresztséggel, és még különösebb módon a bérmlás szentségével tér be a lélekbe. A legtöbb ember azonban, szerencsétlenségére, nem értékesíti ezt a nagy ajándékot, hanem — mivel csak természetes élet uralkodik benne, — elfojtják azt emennek hajlamai és kinövései.

És nem találkozik-e még az Istennek szentelt lelkek között is akárhány, aki úgy él, mintha nem is tudna az Isten adományáról? Egész idegen az isteni Vendég iránt, aki lelkének elhagyatott foglya!

Vajjon tudják-e az ilyenek, hogy a Szentlélek Úristen az, aki soha sem hagyja el lelküket, amíg megmarad az a kegyelem állapotában? Még akkor sem hagyja el őket, ha félreismerik és elfojtják szavát, ha megvetik sugallatait, hogy közönséges, emberi életet folytathassanak!

Ott lakozik a lélekben. Mindig kész a megvilágosításra, buzdításra. És amikor hibáit belátván, bánatosan tér vissza hozzá, mindenkor kész visszafogadni és tovább segíteni. Ő maga vonzza, hívogatja a távolban időző lelket, hiszen nélküle az nem is kívánhatna hozzá visszatérni. Ő hallatta bennünk is a hívó szót szent hivatásunkra. Ő az, aki a szeretet életét élteti velünk.

Lássuk csak, hogyan tett Máriával. Elmondja az Evangélium. Miután Mária az Angyal üdvözetét vette és ki-mondotta: *Ime az Úr szolgáló leánya, a Szentlélek ereje megárnnyékozta őt*, azaz, teljesen eltöltötte és körülfogta kegyelmeivel. Ez a kegyelem most nem tündöklő ragyogású, mint majdan, az örök dicsőség honában, hanem inkább elrejtett, árnyékszerű, hogy Mária megőrizhesse a híjnek érdemét és titokban tarthassa a Megtestesülés nagy eseményét: *És az Ige testté lőn*.

A Szentlélek működése Máriában tehát az Üdvözítő kialakítása volt. És mivel az Úr szándékai mindenkor ugyanazok, a Szentlélek Isten működése most is az, hogy Mária által Jézust alakítsa ki bennünk.

De Mária imába merült az Angyal érkezésekor. S az ő kis szolgáló-leánya már előzőleg is milyen összeszedett lélekkel, vággyal és hűséggel, milyen alázattal és önmegtagadással készült az Úr parancsaira!

A Szentlélek gyümölcse bennünk Krisztus lelki megalkotása legyen. A Szentlélek az Atyával és Fiúval együtt teremtett bennünket. Lám, ugyanez a Lélek alakított bennünket az Isteni Szeretet befogadására is. Azért imádkozza az Egyház: *Jöjj el Szentlélek Úristen, töltsd be híveid szívét és gyullaszd föl bennük a szeretet tüzét!*

Ha tehát világosságra, erőre van szükségünk vagy egy másik lelket látunk gyötrődésben, imádkozzuk szívünk mélyéről: *Jöjj el Szentlélek Úristen!* Nagyon termékeny szeretetgyakorlat lesz ez, és bőséges áldást von le reánk is, de azokra is, akikért imádkozunk.

Ne feledjük, hogy — bármikor kérjük a Szentlelket, — mindig eljön. Hiszen ő buzdított arra, hogy hívjuk, mert

jönni akart. És pedig olyan mértékben jön el, amilyen buzgósággal hívtuk őt, s amilyen nagylelkűséggel törekszünk féken tartani szenvedélyeink indulatait.

Legyünk éberek, hogy a Szentlélek ne találja szívünket elzárva előle. Ne is lépünk ki sajátmagunkból, hogy akaratunkat őrhelyén találja. Azután pedig hűségesen működünk közre kegyelmeivel. Mire is szolgálna isteni látogatása, ha nem kívánnánk bensőséges egyesülésben és jó egyetértésben maradni vele, ha megszorítanók őt elletállásunkkal és hűtlenségeinkkel.

Ilyen látogatás az a világosság, az a felbuzdulás, lelkünknek az a benső érintése, ami rendszerint ima közben, vagy akár nap közben is érint, amikor talán legkevesébb gondolunk rá. Máskor ismét külső eszközöket: a szentségeket, a kapott oktatásokat, jó tanácsokat, nővértársaink jópéldáját használja föl a Szentlélek az ő látogatására. Az is megtörténik, hogy egyes lelkek esésének szemlélete szolgál a lélek ösztökélésére.

Ilyen látogatások lehetnek még a megpróbáltatások és szenvedések, a gyász és szomorúság napjai, amikor sötétség borul a lélekre, amikor csalódás, elhagyatottság, sikertelenség veri le. Ilyenkor csak föl kell emelkednünk hozzá hitünk szárnyán, s azonnal megérezzük az Úrnak közelségét. Lelkünk legmélyén megszólal az isteni Vendég halkán rezgő szava: „Nem vagy egyedül bánatodban. Itt vagyok szívedben, akkor is, amikor már mindenki elhagyott.”

Más alkalommal ismét világosabban látjuk az élet rövidségét, minden élvezetének múltó hiúságát és az emberek sokszor oktalan, örült hajszáját az ő tünékeny dicsőségének eléréseért. Ez is a Szentlélek munkájának eredménye.

Ily módon, a Szentlélek isteni működésének hatása alatt és szűz Mária követésében, megszentelődünk. Mária csodálatos függésben élt isteni Jegyesével. Amiként ő, úgy mi is lelki összeszedettségben, bensőséges egyesülésben élünk Azzal, aki bensőkben lakozik. Akkor majd, úgy

miként ő, mi is malasztal teljesek leszünk a Szentlélek által.

Vajjon hányszor érkezik ilyen isteni látogatás anélkül, hogy rá is gondolnánk? És hányat szalasztunk el észrevétlenül? Vagy nem utasítjuk-e talán el, meg nem fontolva, mily nagy oktalanságot követünk el, mily nagy kárt okozunk ezzel úgy magunknak, mint másoknak is?

Imádkozzuk: *Jöjj el Szentlélek Úristen, töltsd be hűved szívét!* Azaz: hatolj a szívek mélyére. Miként a szél, üzz el onnan minden port, tisztítsd és erősítsd meg a lelkeket és *gyullaszd föl bennük szereteted tüzét!*

Hívjuk le a megszentelő isteni Lelket előjáróinkra, nővéreinkre és önmagunkra is. Ezzel a legigazibb szerepet gyakoroljuk. A Szentlélekkel együtt látogatjuk meg e lelkeket, tekintet nélkül arra, vajjon közel avagy távol vannak-e tőlünk. Ő pedig, a Megszentelő, viszont meglátogat bennünket és arra ösztönöz, hogy — miként egykor szent Erzsébet tette ugyancsak az ő sugallatára, — mi is áldottnak mondjuk Máriát, a mi égi Anyánkat és azt kívánjuk, hogy őt mindenütt tiszteljék és szeressék.

Szent Vince gondolataiból.

Öltsük fel Jézus Krisztus szellemét.

Hogy jó szellem és helyes indítókok irányítsanak, sérthetetlen szabályul állítsuk magunk elé, hogy mindenben úgy ítéljünk, amiként Jézus Krisztus ítélt.

Akik azt hiszik, hogy saját eszük parányi csillagától vezetve, szél és dagály ellen evezhetnek, nyomorultan zátonyra kerülnek.

Az emberi okosság gyakran téved és letér a helyes útról; az örök Bölcsesség szavai azonban csalhatatlanok, viselkedése egyenes és biztos.

Arrasi Vértanu - nővéreink.

(Főtisztelendő Cazot atyától.)

Milyen gazdag is ez a június hónap ünnepi megfontolásokban! Alig múltak el a szép pünkösdi ünnepek, máris egymásután sorakoznak: Úrnapja, Jézus' szent Szívének ünnepe, Keresztelő szent János és szent Péter és szent Pál apostolok ünnepe. Az isteni szeretet havának nevezhetnők, ha nem volna az év többi részében is annyi szép ünnep, mely valamennyi az isteni szeretet himnuszait zengi!

Mindamellet, nem ezekről a szép ünnepekről óhajtok most megemlékezni, hanem kedves nővértársainkról: Arras boldog Szeretelleányairól, akik 1794 június 26-án lettek vértanukká.

Mennyire szeretem az önök kedves Vértanuit! Szerintem ideáljai ők a Szeretet Leányainak. Milyen öröm! Mielőtt Vértanukká lettek, ők is éppen azok voltak, mint önök.

Felállították azt az elvet, — ámbár nem éppen abszolút bizonyosságú, de merészség volna messzire eltérni tőle, — hogy a vértanuság kegyelmét csak az kaphatja meg, aki már előzőleg is a szentség megfelelő magaslatára jutott el.

Voltak tényleg keresztények, akik a hóhérok kínzásait rettenthetetlen bátorsággal viselték el s ezzel megérdemelték a Vértanuk koronáját. Voltak azonban a századok folyamán olyanok is, akik meghátráltak, elestek. Miért nem tartottak ezek ki? Azért, mert amíg az előbbiek a megpróbáltatások magaslatán állottak, ezek túlgyégeknek bizonyultak a teher elviselésére.

Olvassuk csak a szent Vértanuk történetét. Mielőtt még szó esnék kínzásaikról, történetük azzal kezdődik, hogy

megállapítja életük szentségét. Hányszor mondták már boldog Perboyre (Perboár) János Gábor testvérünkről is: „Szent volt már ő, mielőtt még Vértanu lett!” Hogy tehát boldog arrasi nővéreik annyi bátorsággal és vidámsággal tudták elszenvedni a vértanuságot, abból az következik, hogy Szentek voltak.

Szentek? És mi nagyot cselekedtek? A Szeretet Leányai voltak. Ez eleget mond.

Azt jelenti ez, hogy volt az ő életükben egy szívbe markoló dráma, amelyből győztesen kerültek ki, s ez maga a hivatás követése volt. A jó Isten hívó szava csendült meg a lelkükben, s azt szükségyszerűleg erős küzdelem követte. Isten és a világ küzdött a szívükért. A család külsőleg avatkozott bele e küzdelembe, a természet pedig bensőleg. Végre is, a lélek hű maradt Istenéhez. És akkor összezúzott szívek lettek, összezúvva a világnak és összezúvva az Isten szerelmétől.

Azután mindegyikük részére volt szeminárium. Az az áldott idő ez, amelyben a Szeretet Leányai alakulnak ki a szent szabályok aprólékos gyakorlása által, amely mintegy szűk cellába zárja szabad tevékenységüket. Itt tanulják meg állandó erőlködéssel az önuralmat és önlegyőzést. A szeminárium az intenzív bensőséges élet iskolája, amelyben megtanulja a lélek — mert semmi külső dolog meg nem zavarja, — az Istennel való állandó egyesülést. Megtanulják végre az áldozat szellemét, amely „sértetlen erővel ruházza föl az erényt.”

S végre, mindegyikük számára ott várt Arrasban a Szeretet Leányának egyszerű, közönségesnek látszó élete. Ott látjuk őket a szent szabályok gyakorlásában és az igazi alázatosság, az ima és elmélkedés, de kivált az engedelmesség magasabb fokú szeretetében. Látjuk, miként örködnek aggódó gonddal szent tisztaságuk fölött, s mily önfelédtt örömmel ragadnak meg minden áldozatot — jön az bárminő formában, — s adják oda önmagukat a szegények, az ő kedves uraik és parancsolóik szolgálatára. Egyszóval, megvalósították életükben e három dolgot,

minden szentség összfooglalatát: Istent mindenekfölött szerették, önmagukat teljesen elfeledték és egész lényüket embertársaik szolgálatára szentelték.

Mind a négyükben ott ragyogott szüzességük szép virága, a hófehér liliom. Lelküket ez az Angyalokéhoz teszi hasonlóvá. Azért az Egyház ezt az ünnepi könyörgésben még vértanuságuk előtt említi: *Isten, ki boldog Szűzeidnek stb.* S így folytatva a könyörgést: *kiváló szeretetét a szegények szolgálatában, ezt az erényüket is ünnepli.*

De lám, nem az önök történetét meséltem-e most el, kedves nővéreim? Az isteni meghívásnak sokszor igen fájdalmas drámája, a szemináriumban és a szent hivatás első éveiben a Szeretet Leányai szellemének és erényeinek kialakítása, végre pedig a tevékenység évei: a szabályszerűség, az erények gyakorlása, a közös élet, a munka, odaadás és teljes önfeláldozás! Mi más mindez, mint maga a szentség?

A vértanuság sugárköre nem ragyog ugyan még fejükön. De vajjon igazán szükséges e az? Azt jól tudom: *Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.* (Ján. 15. 13.) De akár egyszerre adják oda, mint kedves Vértanuik, akár pedig napról-napra, cseppről-cseppre, a végső önfeláldozásig, amint önök is, mind egyikük teszi... nem egy és ugyanaz a *legnagyobb szeretet*-e egyik is, másik is?

Boldog arrasi Vértanuk, Fontaine (Fontén) Magdolna, Lanel Mária, Fantou (Fantu) Teréz és Gérard (Zsérár) Janka, eszközöljétek ki, hogy a szeretetnek földön élő összes leányai abban a szeretetteljes és önfeláldozó lelkületben éljenek, amely szent Vincének és az ő hivatásuknak is lényeges szelleme, s hogy *a szeretetben megerősödve, semmiféle viszontagság se választhassa el őket Istentől.*

A betegek.

III. Betegeink lelkét is gondoznunk kell.

(Nagyontisztelendő Inchelein (Enslén) anyától.)

A lelkek osztályozása. — A lélek gondozását illetőleg a legkülönbözőbb kezelést kívánják a betegek. Nem járhatunk el egyformán pogánnyal és eretnekkal, vallástalannal vagy vallásellenessel, közömbössel és vallásgyakorlóval, vagy pedig vallásos, áhitatos lélekkel.

Első gondjaink egyike az legyen tehát, hogy megálapítsuk, melyik csoportjába tartozik betegünk e fent felsorolt osztályozásnak, hogy aztán kívül-kívül saját lelki szükséglete szerint bánhassunk.

Pogányok. — Pogány betegnek — amint jól tudják, — eleinte csak természetes jót nyújthatunk. Emellett azonban már lassan-lassan a legfőbb Jó felé is irányíthatjuk figyelmét. A pogányok legtöbbször tiszteli a jó Istent, anélkül, hogy ismerné lényegét, nevét és azt a módot, amellyel őt imádni tartozunk.

Arra törekedjünk tehát, hogy minden alkalommal megadassuk vele a Legfőbb Lénynek, amivel tartozik. Mindjárt eleinte ne akarjuk befolyásolni hitét. Még kevésbé vessük őt meg miatta. Inkább köszönjük meg a jó Istennek, hogy mi az igaz hitben nevelkedtünk és buzgón kérjük ezt a kegyelmet betegünk számára is.

Megtörténhetik, hogy — mivel a pogány erősen tudnivaló, — lassan-lassan megtudja, mik vagyunk, mit cselekszünk, kiért dolgozunk. Éppen erényességünk vonzza majd őket az igaz Isten felé. Összehasonlításokat tesz majd a saját istenei és a mi Istenünk között, aki ilyen önfeláldozásra képesít bennünket.

Emlékezzünk csak vissza, hogyan tett az édes Üdvözítő a szamaritánus asszonnyal: Azt mondta neki: *Ha ismernéd az Isten ajándékát!* (Ján. 4, 10.) Lám, így kell elkezdenünk a pogányokkal. Jézus előbb közömbös dologról beszélt az asszonnyal. Azután fölkelte benne a vágyat, hogy ő maga kívánja és kérje az Isten ajándékát: *Uram, adj nekem olyan vizet!* (Ján. 4, 15.) Így azután megkezdhetette lelkének megtérítését.

A jó Isten akarata, és azért is küldi hozzánk a lelkeket, hogy kegyelmeit közvetítsük nekik, és szent szeretetére vezessük őket. A legtöbbször csak azért bocsátott betegséget, hogy szent akarata szerint a bűn és hitelenség állapotából kiemelhesse őket. Hány meg hány pogány sohasem hallott volna szent vallásunkról, ha nem került volna nővéreink intézeteibe! Mert bátran pogányoknak nevezhetnők a semmiféle felekezethez sem tartozó, megkeresztelt emberek is, akiknek száma igen sok. (Magában Párizsban több, mint egy millió!) Ezek a szerencsétlenek mindannyian a sátán rabszolgaságában élnek!

Az ilyeneket csakis erényes életünkkel, jőpéldánkkal nyerhetjük meg. De itt ott egy-egy szeretetteljes szó is fölemelheti lelküket. „Szegény barátom, — mondhatjuk nekik például, — ha ismerné a jó Istent és az igaz hitet, mennyi vigaszt nyújthatna az önnek szenvedéseiben! Akkor beszélhetnék önnek a mennyországról, az örök jutalomról, a szenvedések érdeméről.” Mászor meg nagy szelídséggel mondjuk meg nekik, hogy elmegyünk a kápolnába és a jó Istent kérjük, hogy segítse meg őket és enyhítse fájdalmaikat. Ez talán majd nagyon jól esik nekik.

Mindamellett okosak legyünk. Ne menjünk messzebb, mint amennyit a szegénynek elbír a telke abban az állapotában. Elsőben a bizalmát és az akaratát kell megnyernünk, akkor lassan-lassan majd hinni is fog.

Eretnékek. — Ezekkel szemben legyünk egyszerűen azok, amik vagyunk. Éljük az igazság szerint. Ha kívánják, mutassuk meg Jézus Krisztust, mint az örök igaz-

ságot és az ő Egyházát. Aprólékos érvek helyett azonban egyszerűen hitünkre hivatkozunk, és minden ellenvetésükre csak azt feleljük: „Én csak az én „Hiszekegyemet tudom, és én ezt hiszem.”

Sohase bocsátkozzunk velük vitatkozásba. Azzal náluk nem érünk el semmit, viszont mi könnyen veszíthetnénk. Inkább a kórház lelkészéhez utasítsuk őket. Ne bolygassuk, ne zavarjuk meg hitüket, ha jóhiszeműeknek látszanak, hanem imádkozzunk értük.

Amikor hozzájuk közeledünk, egyesülünk szent Angyalaikkal. Érezzék, hogy személyválogatás nélkül szolgálunk nekik. Hiszen a jó mennyei Atya egyformán gondoskodik és a jó Őrzőangyalok egyforma odaadással őrködnek minden lélek fölött, mindent az ő javukra intéznek. Nem az övékéhez hasonló-e a mi feladatunk is? Csak másféle eszközökkel élünk.

Minden érintkezésünkben arra törekedjünk, hogy a beteget saját lelkiismerete szerint fogékonyá tegyük a jó iránt. Ne erősítsük meg őt hamis hitében, de ne is adjuk a tudóst azzal, hogy az ellenkezőt bizonyítgatjuk előtte. Emberi tekintetből viszont ne tegyünk úgy, mintha osztanók véleményét. Ne piruljunk szent vallásunk miatt, de ne is legyünk túlvakmerők és okatlanok, mert ezzel többet árthatunk, mint használunk, és a szent dolgokat nevetségessé tehetjük. Egyes dolgokban — ami a papok ügye, — sokkal tudatlanabbak lehetünk ugyanis, mintsem gondolnók.

Arra is nagyon vigyázzunk, nehogy viselkedésünkben kifejezőleg arra a gondolatra jöjjön betegünk, hogy látszólag, tettetésből közeledjék a mi vallásunkhoz, pusztán csak azért, hogy így jobb ápolást és gondozást biztosítson részünkről magának. Ez másokra nézve is sok veszélyt rejtene magában.

Tudják meg a betegek, hogy Istenért gondozzuk őket, minden egyéb érdek nélkül. Ez az önzetlenség lesz a legjobb hatással lelkükre. Azt látják belőle, hogy szolgálatainkat nem részrehajlásból, hanem őszinte szeretetből vé-

gezzük, és ez majd Ahhoz fordítja lelküket, Aki ezt az önzetlen szeretetet szívünkbe csepegtette, tudniillik a jó Istenhez.

Hány de hány megkérgesedett szív puhult már meg ilyen csendes, odaadó apostolkodás, ima és itt-ott helyén alkalmazott, jó szó által!

Vallástalanok, vallásellenesek. — Ha olyanokkal van dolgunk, akik vallástalanok, vagy még hozzá ellenségei is szent vallásunknak tegyünk úgy, amiként Üdvözítőnk tett hóhéraival. Azt ajánlotta föl értük a mennyei Atyának, amit tőlük szenvednie kellett. Mentegette őket, mondván: *Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekesznek!* (Luk. 23, 34.) És ezek az emberek később mellüket verték és hirdették, hogy ez valóban az Isten Fia volt.

Velünk is így lesz majd, ha Isten közelében maradunk. Fájdalmunkra, talán istenkáromlásokat is kell hallanunk. Ilyenkor tekintsünk Üdvözítőnkre, egyesüljünk vele és prédikáljunk jóságunk példájával.

A bölcsesség és okosság Szentlelke beadja majd, hogy esetről-esetre hogyan tegyünk, mert az elsősorban a körülményektől függ. Ha személyünket sértik avagy bántják, csak szelidségünk és türelmünk, vagy a legtöbbszőr, hallgatásunk legyen rá a válasz. Imádkozzunk. Használjuk föl a Csodás érmet, a Zöld-skapulárét. Imádságunk a Szűz Anya szent Szívén át olyan megtéréseket eszközöl majd, amilyen Dizmászé és a Századosé volt.

(Folytatjuk.)

A népiskolai természetrajz régen és ma.

Még a szüniidei tanfolyam kihirdetése előtt kaptuk a következő levelet:

KEDVES KÖZPONTI LAP! Bizalommal megsúgom neked, hogy a tanfelügyelő úr legutóbbi látogatása alkalmával sok kifogást tett nálunk. Különösen a természetrajz, gazdaságtan, beszéd- és értelemgyakorlat tanításával nem volt megelégedve. De hogy is tudnám én ezeket tanítani! Hisz 15 éve mindig a III. osztályban tanítok, ott pedig ez ideig nem szerepeltek ezek a tárgyak.

A tanfelügyelő látogatása alkalmával az almáról tanítottam, szemléltető kép alapján. Elmondottuk róla, hogy milyen a gyökere, szára, virága, a virágjának melyek a részei, milyen almafajtákat ismerünk,

Szóval, mindent lelkiismeretesen megtanítottam az almáról, amit csak meg lehet érteni egy 8 éves gyermekkel.

Nagy volt azonban meglepetésem, mikor a tanfelügyelő úr — az új tantervre hivatkozva — régiesnek, elavultnak minősítette tanításomat mint amelyből hiányzik az igazi élet. Átnézte haladási naplóm, gondolat elkészített tanmenetemet, és sokalta az ebben fölvelt anyagot. Már pedig én csak azt vettem föl, amit a tanterv előír.

Fogalmazványaink ellen is több kifogása volt. Kevés benne — mondá — az önállóság, az eredetiség. Csupa kötött fogalmazás! Ugyancsak az új tantervre hivatkozva, a szabad fogalmazás mellett foglalt állást. Hiába igyekeztem vele megértetni, hogy szerintem 7-8 éves gyermek még nem tud szabadon, önállóan fogalmazni. Bemutatott egy sereg önálló dolgozatot, mind II. osztályos gyermekek írták. Tagadhatatlan, hogy megszegényítették még a IV. osztályos gyermekeink fogalmazványait is.

Most tehát hozzád folyamodom, kedves Központi Lap, és kérek, jöjj segítségünkre. Mert talán többen is vagyunk, akik az új Tanterv szellemét még nem értjük eléggé. Pedig megvan a jóakaratumk és tanulásvágyunk, hogy a szent egyszerűség és alázat szellemében szent hivatásunk kötelességeinek mindjobban megfelelhessünk."

Fenti közvetlen hangú levélre a Központi Lap szeretettel és megértéssel siet kedves nővéreink segítségére.

Mivel kedves nővéreink éppen az említett tantárgyakra vo-

natkozó kéréseket intéztek hozzánk, megkezdjük már most a tanfolyamot a Központi Lap útján, és pedig először a természeti és gazdasági ismeretek tanításával foglalkozunk.

E szűk keretek között nem bocsátkozhatunk hosszas fejtegetésbe. De erre nincs is szükség, hisz kitűnő vezérkönyvek állanak e téren rendelkezésünkre. (Pl. Quint-Stelly-Stollmár Természeti és gazdasági ismeretek tanítása a III. és IV. oszt.-ban.) Csupán röviden rámutatunk azokra a vezető gondolatokra, amelyek szerint az új tanterv készült.

Különösen három kérdésre szeretnénk megfelelni: 1. Mi a különbség a régi és az új tanterv között? 2. Hogyan valósíthatók meg az új tanterv vezető gondolatai? 3. Végül, lássuk ezeket gyakorlati kivitelben.

1. Sokat hangoztatott elv, hogy a népiskola új tanterve nem tudományos, hanem gyakorlati szempontok szerint van összeállítva. Ez a gyakorlatias jelleg a természetrajz-gazdaságtan tantervében jut leghatásosabban kifejezésre. A régi tantervben külön szerepelt a természetrajz és külön a gazdaságtan. Az új tanterv együtt kívánja tanítani a kettőt. Középpontba állítja a gazdaságtant, s ehhez fűzi alkalomszerűen a természetrajzi ismereteket. Miért? Mert a 8-10 éves gyermek nem tantárgyakra elkülönülten, hanem egységesen látja a természetet. A természetben pedig nincs állattan, növénytan, gazdaságtan, hanem vannak állatok, növények, van gazdasági munka, van élet.

Vezető szempont a gazdasági szempont. A magyar nép legnagyobb része gazdasággal foglalkozik. Tehát az iskolának meg kell tanítani a népet arra is, hogyan kell jobban gazdálkodni. Tehát gazdasági tételekből indulunk ki és ehhez fűzzük a gyermek felfogásához mért természetrajzi ismereteket.

Tanmenetünkbe csak a gazdasági életben jelentős kérdések vehetők fel. Tehát olyan állatok, növények, melyeknek gazdasági jelentőségük van, s a helyszínén szemléltethetők. Először is azok, amelyek a szűkebb hazában: falunkban, lakóhelyünkön fontosak. Azután azok, melyek magyar hazánkban valahol előfordulnak. A külföldi állatokat, növényeket tehát nem tanítjuk, mert ezeknek a magyar gazdaságra csak részben van jelentőségük.

2. Ha a természetrajz-gazdaságtant együtt akarjuk tanítani, akkor meg kell változtatnunk a tanításnak eddig követett módját. Nem szólunk itt arról az ókori részelő tanításról, a részek

életlen felsorolásáról, a különféle rendszertani osztályok megismeréséről, amit már a régi tanterv is elvetett. A kutya részei; a fej részei; a virág részei és mindennek a részei... Ezen a részelő bölcsességen, mely egy mákszemnyit sem érdeklí a gyermeket, már régen túl vagyunk, mert a biológiára, az élettanra alapítottuk az élőlények jelenségeinek megtanítását. Az új tanterv sem a biológiai, sem a rendszertani szempontot nem veheti egyedül alapnak, hanem a magyar gazdasági viszonyokat veszi figyelembe.

Az alaktani sajátságokból elég annyit megismertetni, amelyek a szóban forgó élőlényt más fajoktól megkülönböztetik. A fősúly a gazdaságtani szempontok kidomborítására essék. Ez az egyik főgondolat.

A másik pedig a szemléltetés, a megfigyelés kérdése. Ez mindenesetre áldozatkészséget, leleményes tanítói munkát igényel. Már pedig szemléltetés nélkül holt ismereteket nyújtunk.

Hogyan is közölhetnénk természeti ismereteket, ha nem állítjuk a gyermek közvetlen érdeklődési, megfigyelési körébe az eleven természetet! Igen ám, de hogyan szemléltessem Budapesten az almafát, a kukoricát, a cserebogarat, a gazdasági keretet stb.? Sztárunk nincs. Na, nem baj! Majd lesz! Uborkás, lekváros üveg van minden háznál. Ebben igen könnyen nevelhetünk halat, békát, gyikot... stb. Egy-egy madárnak, csirkének a gyermekekkel is összeállíthatunk egy kis ketrecet, ládikát. Nem az a fontos, hogy minden természetrajzi egyedet alaposan megfigyeltessünk. Ez csakugyan alig lehetséges. Elegendő néhány állat, növény, hogy a megfigyelés módjával megismertesük a gyermeket és a megfigyeléshez hozzá szoktassuk őket.

Azután ott vannak a kirándulások! Teljék meg ekkor a szertár! Lelkes tanító maga rendezi be, maga gondozza tanítványaival a szertárt. Gyökér, termés, mag, levél, kóró, bogár stb... a kirándulás élményeinek emlékével szépen belekerül egy-egy dobozba, szekrénybe, s néhány év alatt kész a szertár. Na, de erről majd máskor többet!

Visszatérve az almára, a tanítást vidéken az almafa, Budapesten a gyümölcs piac megtekintésével kezdem. Egészséges és beteg fát is megnézünk. Szedünk almát. Az érett a kezünkbe hull, az éretlent nehezen tépjük le. A gyümölcs piacon éppen kirakják a hajón és vasúton szállított almát. Honnan hozzák? Hogyan csomagolták be, hogy meg ne ütdjék? Vásárolunk is

édeset, savanyút, haza is visszük, s majd holnap az iskolában jobban megvizsgáljuk. Megnézzük kívül a héját; mire való, miért ilyen? Megvizsgáljuk a húsát, a magházat. A mag szerepe a növény életében. Ebben meg kukac is van. Hogy került oda? Kárt okoz.

Tavasszal majd az almafa virágjáról is tanulunk. Akkor érti meg a gyermek a virág és termés összefüggését, az időjárás jelentőségét a beporzás idején, stb. S a budapesti gyermek, ha az almafát nem figyelheti meg, megfigyeli egy másik fa életét. Az iskola környékén, vagy udvarán van valamilyen fa. Erről tanulja megérteni a fa életét, s ennek segítségével az almafa megismertetése szemléltető kép alapján is sikerhez vezet.

Ilyen módon az előbb említett két főgondolatot sikerül megvalósítani. A Gazdasági szempont: A gyümölcsstermelés megismertetése szemléltetés, megfigyelés alapján. Hogy az almafa virágjának hány porzója, hány bibéje van, a fa hány méter magas stb., ezen a fokon nem fontos; tehát nem is tanítom.

Ilyen módon érhetjük el a természetrajz-tanítás egyik fontos célját: a helyes megfigyelésre, a látott dolgok fölötti gondolkozásra nevelést. Így kelljük fel növendékeink érdeklődését a természeti jelenségek iránt. Így tanulja megismerni és megszeretni a természetet és annak Alkotóját, a végtelenül bölcs Istent.

3. Lássuk most már gyakorlati példán a mondottakat.

A) ELŐKÉSZÍTÉS.

a) Az érdeklődés fölkeltése. A napokban a vásárcsarnokot néztük meg. A húspiacon sok kettéhasított sertést láttunk. Vas-tag szalonájuk is volt. Mitől híztak meg? Nálatok mivel hizlalják a sertést? Hol terem a kukorica? Ki látott már kukoricát? Főtt kukoricát már mindenki evett. Megnéztétek jól a nyers kukorica csövet? (Bemutatom.) Mit láttok rajta? Ez a bajusza. Miért szükséges ez a növénynek?

b) Célkitűzés. Ma arról tanulunk, miért van bajusza a kukoricának, s miért van a növénynek erre szüksége?

B) TÁRGYALÁS.

I. A növény vizsgálata. Gyökerestől kihúzott növényt szemléltek.

1. A gyökér. Milyen magas ez a kukorica? Ki látott már

ennél magasabbat is? Én már olyat is láttam, hogy kinyújtott karommal alig értem el a tetejét. Láttatok már, hogyan hajlong, hogyha fúj a szél? És mégsem dönti ki! Miért? A gyökerével jól belekepaszkodik a földbe. Hogyan?

2- A szár. Kiemelem, hogy ízkekből áll. Mire jó ez? Hogy a szél el ne törje.

3. Levelek. A felsők rövidebbek, lefelé mindig hosszabbak. Leveleivel gyűjtögeti az esővizet. Minden cseppet a gyökérre vezet. (Rajzzal.)

4. Vizsgáljuk a kukorica csövet. Levelekbe van burkolva. Miért? Alul kilógnak a szálak. Honnan jönnek? Fejtsd ki ezt a csövet! Minden kukoricaszemhez egy szál vezet. Minden szem helyén egy virág volt, s ez a hosszú szál a virágnak a bibéje. Mire vár a bibe? Virágport vár. Hogyan kerül oda? A kukorica csövön nincs virágpör. Végigmentem egyszer a kukoricáson, a ruhám tele lett ilyen pelyvával. A kukoricaszár hegyéről került rám. Ez a kukorica virágja. Ezek az apró tokcokkák tele vannak virággal. (Porzós virág.) Most már kitaláljátok a többit! Hogyan jut a virágpör a bibére? (Termés virág.)

Tehát miért lógnak ki a bibeszálak? (Hogy rákerüljön a virágpör.) Miért van sok virágporra szükség? (Mert sok kárba vész.) Ebben a csőben az egyes szemek helye üres. Miért? Beporzás idején az eső sok kárt tehet, mert leveri a virágpört s gyenge lesz a termés.

II. Gazdasági vonatkozások. 1. A kukorica termesztése. Mikor ültetik? Április végén, május elején, amikor már egy kicsit meleg van. Hogyan ültetik? (Mutatom.) Belevágjuk a kapát a földbe, fölemeljük a földet, 3-4 kukoricaszemet beledobunk, s aztán visszaeresztjük rá a földet. Melyik gazdának lesz szebb kukoricája? Annak, aki szép, egészséges szemet ültet, vagy annak, aki válogatás nélkül szedi ki a zsákból?

Ezen a csövön vannak fekete és fehér szemek. Hogy lehet ez? A szél átvitte a virágpört a tarkáról a fehérre.

8-10 nap múlva kikel a kukorica. Kétszer, háromszor is megkapálják. Miért? Hogy a nedvesség a földben maradjon. A töltögetés rossz szokás. Miért?

2. A kukorica felhasználása, értékesítése. Őszre megérik a termés. Kukorica szüret. Hol, miért szárítják? (Elvágják az állat foga a nedves kukoricától.) Mikor, hogyan mor-

zsolják? Mire használjátok ti otthon? Állatokat etetnek vele. Főtt kukorica, patogatott kukorica. Eltem kukorica kenyeret is. Hogyan értékesítik a szárát?

Magyarországon annyi kukorica terem, hogy el sem tudjuk fogyasztani. Sokat eladunk külföldre a szomszéd országoknak, és sok pénzt kapunk érte.

C) BEFEJEZÉS.

a) *Összefoglalás kisebb problémák megoldásával.* Miért nem tépheti ki a szél a kukoricát? Miért nem törí el a szél a kukorica szárát? Miért van szüksége a kukoricának a bajuszára? Hányféle virágja van a kukoricának? Miért nincs a kukoricának rovarcsalogató színe, illata, méze? Hányféleképpen elkészítve esszük a kukoricát? Mikor drágább a kukorica, ősszel vagy tavasszal? Miért?

b) *Készítés önálló elmondásra.* Mondjátok el édesanyátnak, hogyan ültesen kukoricát a kertetekben. Mariska azt kérdezte Rózsától, hogy miért tarka az ő kukoricájuk? Rózszi nem tudta. Te nem felelnél erre?

Érnek a kalászok szent hivatásunk mezején.

3. A magyar Szeretethölgyek Egyesülete tíz éves.

Központházunk szentmagános nagy terme épületes és főlemelő ünnepség színhelye volt ez év március 22-ének délutánján.

Orsenigo Cezare, apostoli nuncius őexcellenciájának elnöklétével harmadik országos közgyűlését tartotta ez a csodálatos intézmény, szent Alapítónk legelső szeretetműve. Körülbelül 400 jelenlevő lelkesedő részvételével, örvendetes hangulatban folyt le a közgyűlés. Minden arcon a katolikus Egyház és a szent Alapítók szeretete sugárzott.

Jó főtisztelendő atyánk elsőbben is a szentséges atya sürgönyét olvasta föl, amelyben legfőbb pásztori áldását küldte a jelenlevőkre és az Egyesület buzgó munkásaira.

Majd hálaadással kezdette meg a gyűlést. Isten kegyelméből ugyanis, a kelenföldi szervezet, amely bölcsője és anyja a többi, később alakult szervezeteknek, április havában, szent Vince ereklyéi átvitelének ünnepén, töltötte be létezésének és áldásos munkásságának tizedik esztendejét.

Azóta már 20 a szervezetek száma: 9 alakult a fővárosban, 11 vidéken.

Az 1927. év beszámolója igen vigasztaló eredményeket tár elénk. A szegényeket látogató, azaz a működő hölgyek száma Magyarországon már 667, a pártoló tagoké, — akik csak adományaikkal támogatják egyesületünket, — 2250. Ez évben 1511 szűkölködő családot vagy beteget látogattak meg, 17,717 alkalommal.

A szervezetek összes bevétele az év folyamán 111.370 P. pénzbeli kiadása 102.000 Pengő volt. Azonkívül még 76.106 Pengő értékű természetbeni adományt is kiosztott.

Szép mennyiség ez, kivált, ha meggondoljuk, hogy egynémely esetben a végső kétségbeeséstől mentettek meg vele egy-egy szegény családot.

De — mint szent Alapítónk műveinél általában, — nem is az anyagi támogatás a legfontosabb ebben az Egyesületben. Jó főtisztelendő atyánk ki is fejtette ezt megnyitó gyűlésében. A lelkek találkozása, átalakulása, megneemesbülése s végeredményben megszentülése itt az a csodálatos eredmény, ami a statisztikai számok mögött szerényen meghúzódik, s amit csak az Ég angyalai tudnak majd azon a végső, nagy napon kimutatni, kinek-kinek nagy vigasztalására.

Az a rendszeresen látogatott szegény család — még ha osztály-és vallásgyűlölet égett is szívében, — a jólelkű úrnőnek részvétteljes, leereszkedő viselkedése és szívvel szívhez szóló szavainak hatása alatt mindinkább enged elveiből. Belátja, hogy tévesen ítélte meg az úriosztályt.

A hölgy biztatására, szeretetteljes rábeszélésére gyakorolni kezdi vallását. Elmegy a templomba, rendezi házasságát, megkeresztelteti, katolikus iskolába, templomba küldi gyermekeit. Velük együtt járul maga is az Úr asztalához. A jóságos látogató az előbb még állásnélkülit tisztességes keresethez segítette, ennél fogva a nyomor helyét jóleső meglegedés tölti be, és így tovább.

De maguk a hölgyek semmit sem nyernek-e lelkileg ez áldozatokkal, amibe tagadhatatlanul kerülnek ezek a látogatások? Ó, nem is hinnők, milyen nagy lelki átalakuláson megy keresztül az a nagy lélek, aki — leküzdvé a természet ellenkezését, — ilyen hősieket szeretet gyakorlására szánta el magát.

Azelőtt talán modern gondolkodású, puha életű, blazirt lény volt, félig-meddig meghasonlásban önmagával, családjával, talán még a jó Istennel is. Vagy ha nem, legalább is többre, jobbra vágyott étkezésben, ruházkozásban, szórakozásban. S mert a jövedelemtől nem tellett, ez nem egyszer némi keserű érzést váltott ki lelkéből.

Most pedig, hogy megismerte az emberi nyomort minden formájában, boldogság és hálaérzet járja át, ahányszor családi küszöbét átlépi. A zajos szórakozások el is vesztették ránézve vonzó erejüket. Nem tartja illőnek és méltányosnak, hogy — amíg az egyik ember a szükségést is nélkülözi, — a másik ilyen fölösleges dolgokra pazarolja pénzét. Ebből kifolyólag a belső jólét és meglegedés is mind nagyobb lesz. A férj boldog, a gyermekek követik a jópéldát és a szülők örömeire válnak, stb. stb. Kij tudná mind elsorolni azt a sok áldást és Isten kegyelmét, amit mind ezeknek a szeretet gyakorlatoknak köszönhet.

De adjunk még egy kis statisztikát a lelki eredményekről is, amik ez évben a szegénylátogatások révén történtek. Hölgyeink lelki buzgóságának sikerült 8 keresztiséget, 59 első szentáldozást, 27 megtérést, 17 házasságrendezést eszközölniök, és 180 esetben gondoskodtak a betegek végső szentségeinek felvételéről is.

Öxcellenciája, az apostoli nuncius örömmel és elra-

gadtatással hallgatta végig a lelkes beszámolókat. Különösen arra buzdította a hölgyeket, hogy ezt a szeretetmunkát a hit szellemében végezzék, magát az édes Jézust látva minden szenvedőben. Végül ráadta a jelenlevőkre a szentséges atya sürgönyileg küldött szent áldását.

Mi pedig szívből kívánjuk, hogy szent Alapítónknak ez a kedves műve a következő tíz év folyamán úgy számban, mint buzgóságban és lelki eredményekben is megtízszereződjék és egyetlen községe se legyen hazánknak, ahol kedves nővéreink intézete mellett a Szeretethölgyek egyesülete is ne működjék velük karöltve, a jótékonyság és lelki aratás mezején.

4. A Csodás-érem Társulata a falvakon.

Veszprémi iskolaházunkból az előbbi beszámolókat kaptuk:

„A Szeplőtelen Szűz megbízásából tiszteletreméltó Katalin nővér felszólítását, hogy az Éremet terjeszteni kell, mindenkor kedves kötelességünknek tartottuk és a körülmények szerint igyekeztük is terjeszteni.

Intézetünk kápolnájában — a Máriagyermek felvételén kívül — a Jelenés ünnepén és nyolcada alatt, még minden évben éremkiosztás volt, amit méltóságos püspök Urunk is többször, személyesen végzett. A szegény betegeknek pedig, látogatásaik alkalmával, nővéreink vitték el az Éremet.

Igy lassacskán városunk legnagyobb része ismeri és fölvette Szeplőtelen Anyánk égi ajándékát.

Azért arra gondoltunk, hogy hálából, s a kegyelmetjes Jelenés jubileumára, a közeli falvakon terjeszthetnők a Csodás-éremet. Ezért levél útján fölkerestünk több vidéki plébániát, elküldöttük a Csodás-érem könyvecskéjét, kérve a föltisztelendő plébános urakat, hogy budítsák híveiket az Érem felvételére.

De sajnos, leveleinknek úgyszólván semmi eredménye sem lett, mert csak egy plébános úr kért pár érmet néhány jó asszony részére és több plébániáról válasz sem jött, vagy pedig az alábbihoz hasonló levelet kaptunk.

TISZTELENDŐ FŐNŐKNŐ!

Teljesen átértem nemes eszméjét az érmekre vonatkozólag. Ezért sajnálattal, sőt szinte restelkedéssel kell megvallanom, hogy kérésének nem tehetek eleget. Már évek óta hiába vesződöm a rózsafűzér-társulat megalapításával is; nem vagyok képes híveim közül még 15 asszonyt sem összehozni. A templomban vasárnap sincs a gyermekeken és néhány öregasszonyon kívül más.

Ha talán az érmekért bármily csekélységet kellene is kiadni, mindjárt járna az ítéletés: „Na, ezt már megint a papok találták ki a szegény nép nyomorgatására.”

Ilyen körülmények között méltótlasság megítélni, hogy milyen elkeseredett lehetek híveim miatt. Azért mindenestre ki fogom hirdetni, de nem hiszem, hogy csak egyetlen főlvevő is jelentkezzen.

Magamat és híveimet imáikba ajánlottan vagyok, készséges szolgálója, N. N. plébános.

A levelek útján tehát nem boldogultunk, de a szent Szűz mégis segített. Egyik plébános úr, ki néhány év előtt intézetünkben volt hitoktató, meglátogatott bennünket. Természetesen előhozakodtunk kéréseinkkel.

Ő azonban így szólt hozzánk: „Kedves nővérek, őszintén megvallom, hogy nem biztathatom önöket, mert én jól ismerem híveimet; meghallgatni ugyan mindig szépen meghallgatnak, de semmit sem tesznek.

Hanem azt tanácsolom, jöjjön ki vasárnap két kedves nővér és ők ismertessék meg az érmet híveimmel. Meglátják, sokkal többre megyünk. Én részemről, nagyon szívesen segítek mindenben.”

Némi gondolkodás után a drága előljáróink engedélyt megnyerve, kikértük a plébános úr részére a felhatalmazást is. Kiment tehát két nővér 1926 május első vasárnapján, a jelzett községbe.

Megérkezésünket a plébános úr kissé aggódva várta. Kérte a nővéreket, hogy ne vegyék zokon, ha esetleg nem

lenne még most meg a kívánt eredmény. Ősszel majd misszió lesz és akkor újra megkísérli az érmekkel. Már kihirdette ugyan vasárnap is, de eddig nem igen vett észre lelkesedést.

A szentmisén azonban oly sokan voltak, hogy a plébános úr megvallotta, hogy már igen régen volt ennyi híve a templomban.

Szentmise után a nép mindjárt az iskolába ment, ahol nővéreink ismertették az Érem történetét és a viselésével járó kegyelmeket. Az ismertetés végén örömmel állapította meg a plébános úr, hogy a felvételt a legközelebbi vasárnapon meg lehet tartani.

Az otthagytott ívekre, melyen az Érem állandó viselésének és a húsvéli szentgyónás évenként való elvégzésének ígérete állott, kétszáz felnőtt férfi és nő írta alá a nevét.

Egy hét múlva tehát megtartottuk a felvételt. Kétszáz felnőtt, és a gyermekek vették föl az első alkalommal az érmet.

És ebben az évben még három községben tartottunk felvételt, tehát: 1926-ban 4 községben, 1000-en vették fel az Érmet. 1927-ben 7 községben 2000-en vették fel. 1928 január és február havában pedig 3 községben, 2000-en. Tehát eddig 14 községben összesen 5000-en vették föl az Érmet.

A legutóbbi főlvevők között volt két grófi család is. Különösen jó hatással volt a hívekre maga a gróf, aki példás áhitattal elsőnek lépett az oltárhoz, a szent Szűz drága ajándékát főlvenni.

Ha a főlvétel szentmise alatt van, akkor a plébános úr az első evangéliumkor rövid buzdító beszédet intéz a hívekhez. Utána pedig a következő ígéretet szakaszonként mondja elő a népnek, az pedig szépen egyszerre, utána ismételi:

„Én (a nevét mindenki magában, vagy hangosan is mondják, de egyszerre.) belépek a Szeplőtelen Szűzanya Csodásérem társulatába. Igérem, hogy az érmet állandó-

an viselem s a rajta levő kis fohászt naponként elmondom. Azonkívül húsvéti szent gyónásomat minden évben elvégzem.

Ezen szent ígéretemet Jézus és Mária szentséges Szívének ajánlom. Az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Amen."

Ez ima után a plébános kezéből, az oltárnál veszik föl az érmet, először a felnőttek, utoljára a gyermekek. Az érem föladás után folytatódik a szentmise.

Mivel a megszentelt érmeket eladni nem lehet és viszont nagyobb mennyiség és az utazás, teljesen ingyen szintén lehetetlen volna, azért egy kis néger-perselyt állítunk fel a templomban, hogy ha a hívek közül valaki pár fillért szánt a Szűzanya érmének terjesztésére, abba bele tehesse.

A plébános urak rendszerint maguk hívják föl erre a kis perselyre a nép figyelmét.

Ha esetleg a nép csak akkor tud a perselyről, amikor látja és nincs nála pénz, akkor a következő vasárnapig ott hagyjuk és a pénzt megküldik.

Az étkezés nehézségét úgy oldottuk meg, hogy csak csupán kis meleg levest fogadnak el nővéreink külön szobában, más egyebet magukkal visznek hazulról.

Legyen szabad még néhány kis esetet leírni, nővéreink beszéltek el a fölvételekről.

A) községbe szakadó esőben értünk. De amint az eső kissé elállt, azonnal megkezdtük a betegek látogatását. Mikor az egyik beteg nénikéhez bementünk, ez könnyekre fakadt örömeiben és így szólt hozzánk: Kedves jó nővérek, én ma már hajnali 3 órakor önkéért imádkoztam, hogy a jó Isten ebben a csunya időben szerencsésen ide-segítse. De, hogy abban a kegyelemben részesüljek, hogy meglátogatnak, arra igazán gondolni sem mertem volna.

Azután nagy hálával fogadta és csókolta meg az érmet.

Három nap múlva pedig a jó lélek a szebb hazába költözött.

B) községben már hajnali 2 órakor talpon voltak, virágokkal és zöld galyakkal díszítették az egész templomot.

Mivel plébánosuk a másik községben lakott, tévesen azt a hírt kapták, hogy két páter is megy gyónatni a fölvetel napján. A község legnagyobb része elkészült a szentgyónásra és déli 12 óráig vártak éhgyomorral a templomban. Csak akkor tudták meg, hogy páterekről szó sincs és hogy délután lesz náluk a fölvetel. Délután a vendéglősné könnyezve mondta el, hogy férje is szépen elkészült a szentgyónásra az érem fölvétellel kapcsolatban. Pedig esküvőjük, vagyis 45 év óta nem lehetett a szentgyónásra bírni.

C) községben mindenki figyelt egy vallástalanságáról híres asszonyt, aki csak kíváncsiságból hallgatta meg a Csodás-érem történetét is, hogy mikép fog majd gúnyolódni. De mindenki bámulatára ezt mondta: „Na én is fölveszem ezt az érmet. Ezután én is szeretem a Szűz Máriát.” És fel is vette.

D) községben igen érdekes volt a kisebb gyermekek felvétele. A plébános úr nekik is előbb csókra nyújtotta az érmet. Az egyik kicsike ezt arra vélte, hogy úgy kell azt fogadni, mint ahogyan a nagyok áldoznak. Szinte möhön bekapta és ki nem engedte szájacskájából az érmet. Erre azután a többiek is utánozták a kis jámbort. Igazán mosolyogni valók voltak a kedves apróságok, amint az összecsucsorított szájacskájukból kilógó éremzsinórokkal nagy boldogan helyükre sorakoztak. A fölvetel után néhány napra, az egyik apróság este tíz óra után sírva keltette fel nagyanyját, hogy mondja el vele a fohászt, mert elfelejtette és addig nem tud elaludni.

F) községben az ismertetés után egy nénike saját buzgalmából iparkodott tagokat toborozni a felvetelre. Elment az egyik fiatalkori barátnőjéhez is, akiről jól tudta, hogy az esküvője óta nem gyónt. Éppen az utcán találkozott vele és szépen kérte, hogy ő is vegye föl az érmet, de az illető asszony gúnyolódva mondta, hogy eddig is

meg volt az Érem nélkül, ezután is meglesz. Neki nincs rá szüksége. stb.

Beszélgetés közben egy hídra értek, amikor hirtelen robogó autó közeledik felénk. Már-már elkerülni látszott őket, de ekkor a fordulatnál az autó hátsó része kivágódott és a két asszonyt odacsapta a cementhíd karjára. Mind a kettő eszméletét veszítette. De mégis gondviselés-szerű! Az éremterjesztő asszonymak az ijedségen kívül más baja nem történt, míg a gúnyolódó néninek két helyen is eltörött a lábszárcsontja.

A nép Isten ujját s a szent Szűz oltalmát látta az eseményben és annál buzgóbban vette föl az érmet.

Még csak azt bátorkodom megemlíteni, hogy az érmek terjesztése, Istennek hála! már szinte magától halad, mert egyik plébános úr a másiknak ajánlja. Így ma is kaptunk két plébános úrtól meghívást, hogy hozzájuk is elmenjünk a Csodásérem társulatát megalakítani. Csak hogy most már a környéken kevés hely van, ahol még nem vették föl az érmet, azért gondoltuk, hogy kis beszámolóinkat elküldjük a kedves Központi Lapnak, hátha egyes helyeken kedves nővéreink nagyon szép eredményt tudnának elérni az Érem terjesztésében. Hamar meg fognak majd győződni, hogy csekély fáradságuk nyomán a szent Szűz csaknem kézzelfoghatóan segít, mert szinte csodálatos a nép lelkének vonzódása a Csodás-éremhez."

Boldog Lujza anyánk gondolataiból.

Aki elrejtve él Jézus Krisztusban és csendben, feltűnés nélkül dolgozik a szegények szolgálatában, biztos lehet arról, hogy Isten akarátát teljesíti.

Ha sikeresen akarunk fáradozni a lelkek javán, nagyon csekély véleménnyel legyünk önmagunk fölül.

Etienne Keresztelő János

XIV. általános főnök életrajza.

1801 - 1874.

4. Lelki atyaság.

Az Istennek szentelt élet — ahelyett, hogy kioltaná a szív mélyén szunnyadó szeretet hevét a család tagjai iránt, — inkább megtisztítja s annál erősebbé teszi. Nincsenek szeretőbb szívek a világon, mint azok, amelyek mindent elhagytak Istenért. A Szentek életében találjuk a gyermeki és testvéri szeretet legszebb példáit.

Igy volt ez Etienne-nél is. Hogy Isten hívószavát kövesse és az Anyaszentegyháznak nagyobb szabadsággal szolgálhasson, nagylelkűen megvált övétől. De hogy tovább is mindig gyengéden szerette őket, azt többször is tapasztalhatták élete folyamán.

Amikor 1820-ban szülővárosát elhagyva, Párizsba ment, három nővére maradt az atyai házban. A legfiatalabb közülök hat éves lehetett. A szülők váratlan elhúnytá után bátyja, Lajos, magára vállalta ugyan nevelésük gondját, de Etienne csakhamar észrevette, hogy nagyon rosszul teljesíti vállalt kötelességeit, sőt, szinte képtelen rá. Azért segítségére sietett s a legkisebb leányka nevelésének gondját magára vette. 1822-ben Párizsba hozatta és egy zárdában helyezte el. Minden szükségletéről gondoskodott és úgy őrködött fölötte, mint egy édesanya gyermeke fölött.

Amikor a kisleány első szentáldozásához készült és a többi gyermek a szülőkhöz intézett levélben bocsánatot kért elkövetett hibáiért, a kis árva jól tudta, ki helyettesíti számára az elhalt szülőket. Etienne úrhoz intézte levelét. A kapott választ nagy becsben tartotta és egész haláláig megőrizte.

Ez a kis nővére öt évvel később még sokkal nagyobb örömet szerzett Etienne úrnak azzal a kijelentésével, hogy a Szeretet Leányainak társulatába óhajt belépni.

1831 májusán már be is öltöztették. Etienne úr maga tartotta beöltöztetési szentmagánya konferenciáit. És — ámbár szava most talán még meggyőzőbben csengett, mint bármikor, — mégis úgy gondolta, hogy kis hugának még mással is tartozik, mint az összeseknek. Leírta tehát számára mindazt, amit testvéri szeretete kis huga lelkének jövő boldogulása érdekében diktált. Ezt a hosszú levelet majdnem egész terjedelmében közöljük, hiszen gyönyörű összefoglalásban találjuk meg benne a Szeretet Leányai életének egész tökéletességét.

Párizs, 1831, május 21.

HÖNSZERETETT KEDVES NŐVÉREM!

„Elérkezett a pillanat, hogy befejezd az áldozatot, amit a jó Isten szeretetedtől elvár és megválj mindattól, ami szívednek még kedves a világon. Irántad való gyengéd szeretetem és boldogságodat forrón óhajtó lelkem azt súgja, hogy egynéhány intelmet és jótanácsot adjak veled. Fogadd úgy, mint gyengéd szeretetem jelét.

Ki sem fejezhetem, milyen nagy hálát érzek a jó Isten iránt annak megfontolására, hogy mennyi jóval halmozott el téged.”

S miután részletesen elsorolja Isten atyai Gondviselésének különös megnyilatkozásait azzal, hogy az apátlan, anyátlan kis árvát a világ romlottságából már oly korán kivette, hogy meg sem kellett az ismernie, és az elhalt szülőket helyettesítő gondos nevelők által az ő és szent szolgálatának szeretetét és édességét érezte meg vele és kiválasztotta, hogy szent hivatásában a szenvedő emberiség javára az ő irtalmának legyen eszközévé... egész lelkesedésével így áradozik:

„Ártatlansággal szívedben, békességgel lelkedben, szent Vince leányainak öltözetében, az égi segedelemről biztosítva

vagy. Vajjon hiányzik-e még valamid, hogy Isten szándékait megvalósíthasd? Mily gyönyörű példája nyílik meg most előtted az erényeknek, a jócselekedeteknek, a tökéletességnek! Az érdekem mily gazdag aratását gyűjtögetheted majd az Ég számára! Milyen nagy értékű kincseket szedhatsz össze az örökkévalóság számára, ha csak hűségesen közreműködsz hivatásod kegyelmeivel!

Hogy éppen ezt a közreműködést biztosítsam, néhány szívből jött intelmet szeretnék a szívedbe vésni.

1. Azt ajánlom, hogy naponkint, kivált elmélkedéseidben emlékezzél meg azokról az értékes kegyelmekről, amelyekkel kezdettől fogva elhalmozott az Úr. Ez a visszaemlékezés mindannyiszor újraéleszti majd szeretetedet és háládat. Szereteted majd szeretettel viszonzod tehát.

2. Ajánlom: mindennap emlékezzél meg róla, hogy szívedben végtelen értékű kincset: a tisztaságot és ártatlanságot hordozod. Ez szent hivatásod legszebb hozománya és ez lesz majd égi koronád legszebb díszje is. Mindent elvárhatsz a jó Istentől mindaddig, amíg ártatlanságodat megőrizted. A tisztaság olyan elragadó vonzóerővel hat Isten szívére, hogy a legnagyobb kegyelmeket sem tudja megtagadni a tiszta léleknek. S milyen boldogan jelenhatsz meg majd színe előtt, ha olyan szívet tarthasz elébe, amelyet sohasem érintett a vétek szennye.

Használd csak tisztaságod megőrzésére az eszközöket, amelyeket szent Vince a szabályokban bocsát rendelkezésedre, és a tisztátalan lélek sohasem hatolhat be lelkedbe. Kerüld a külön barátságot, amint elkerülnél egy kígyót. Gyengeséged miatt állandó éberségre van szükséged. El ne bizakodjál erődben! Csak is a kegyelem erejében bízva, virrassz és imádkozzál, hogy kísértésbe ne essél. Hidd el, az ödög, mint ordító oroszlan körüljár és keresi, kit nyeljen el.

Igazi szent szerénység szabályozza egész külsődet, és a hit szelleme éltesse és irányítsa bensődet. Így majd érintetlenül őrizheted meg a rádbízott kincset.

3. Azt ajánlom, hogy szíved egész szeretetét Isten felé irányítsad. Azért adott neked ilyen szép hivatást, hogy szívedet megnyerje. Azt akarta, hogy egészen övé lehess és egész életed a szeretet lényeinek folytonossága legyen. Ezért szüntelenül tisztogasd meg szívedet minden földies ragaszkodástól. Szakíts

szét minden természetes kapcsolatot, amely még a földhöz kötne. Hozz meg a jó Istennek nagylelkűleg minden áldozatot, amit csak kívánhat tőled. Csak neki élj már ezentúl. Csak az ő nagyobb dicsőségén fáradozzál. Az ő szent akaratának teljesítése legyen mindennapi eledeled. Az ő szent szerelmét gyullaszd föl mind ama szívekben, amelyekkel érintkezel.

Egy szóval, jó és balsorsodban, lelki szárazság és égő buzgóság hevében, a Kálvárián és a Táborhegyén egyaránt, légy mindig és mindenütt az ő szent szerelmének áldozati báránykája. Azért lelked benső és állandó egyesülésben legyen veled. Ha bánat ér, gondold, hogy ő küldötte neked, azért, hogy kipróbálja hűségedet és megadja neked a türelem érdemét. Ha vigasztalások érnek, fogadd el hálával az ő atyai kezéből. Tekintsd őket úgy, mint eszközöket, amelyekkel a jó Isten támogatja gyengeségedet és szívedet megnyerni törekszik. Mindenben a jó Istent lásd, akkor majd ő lesz mindenben támaszod és boldogságod is.

4. Ajánlom, hogy igazi szívélyességben élj társnőiddel is, akiket Isten melléd rendel. Ugyanannak a családnak gyermekei, ugyanazon Úr Jézusnak arái ők is, azért őket is szeretned kell. Nekik is vannak hibáik, úgy, mint teneked is. Ők elviselnek téged, neked is el kell tehát viselned őket. Ilyenformán a kölcsönös szeretet szálaival egyesülnek a szívek és megszilárdul közöttük az a béke és szent egyetértés, amely annyi tiszta örömnék a forrása.

5. Ajánlom, hogy égő buzgósággal végezd a szegények szolgálatát. Bőséges aratás nyílik meg most előtted; igyekezzél gondosan összegyűjteni. Ezentúl már csak Istenért és a szegényekért élj. Istent csakis a szegényekért hagyd el, a szegényeket pedig csakis a jó Istenért. Vagy még inkább, szent szerelmed mindkét tárgyát együtt hordozd a szívedben. A szegényeknek csak azért szolgálj, hogy Istenedhez vezessd őket, és Istennel csak azért beszélj, hogy szegényeid ügyét-baját elébe tárjad. Egy szóval, ezentúl már csak Istenre és szegényeidre gondold.

6. De a szegények szolgálata mellett tenmagadról se feledd meg. Ne feledd, hogy hivatásod első célja saját tökéletesebbé válásod. Ezen szünet nélkül munkálkodnod kell. Szünet nélkül tisztogasd tehát szívedet szenteld meg gondolataidat, és tiszta szándékkal tedd Istenhez méltóvá cselekedeteidet.

A tökéletesség forrása azonban az imádság szelleme, az áhítat szeretete. Minden egyes áhítatgyakorlat egy-egy csatorna, amelyen át isteni kegyelmek ömlenek a lélekbe. Lelki étkezés az, mert új erőt ad a léleknek, és buzgóságát újraéleszti. Őrizkedjél tehát elhanyagolásuktól. Ha itt-ott parancsoló körülmények mégis megakadályoznak lelki gyakorlataid elvégzésében, azt igazi áldozatnak tekintsed. Csak egyedül Isten akarata miatt mulasszad el ilyenkor.

Azt talán nem is kell külön ajánlanom, hogy hűségesen járulj az Úr asztalához, ahányszor csak megengedi a szent engedelmesség. Ismered a szentáldozás nagy értékét. Jól tudod, mennyi kegyelmet áraszt el lelkedben, mennyi vigasztalásnak forrása, mily kimondhatatlan szeretetnek záloga, és az Üdvözítőnek mily nagy dicsőségére szolgál. A szentáldozásban érzi a lélek, hogy Jézus a gyengék ereje, a bánkódók vigasztalása, az ártatlanság védője, lelkünk barátja. A szentáldozás kegyelme mindenkor lelked előtt lebegjen és állandó készülte és hálaadásra sarkaljon.

S miután még szívére köti ez a gondos atya lelki gyermekének, hogy a társházban és a hivatási művekben, ahová az isteni Gondviselés vezetni fogja, a szeminárium szabályszerű életét folytassa és a Társulat legkisebb szabálya pontját és bevett szokását is pontosan betartsa, így fejezi be intelmeit:

„Most pedig, jó kis hugom, vagy inkább azt mondhatnám, drága gyermekem, — hiszen az isteni Gondviselés az én atyámságomra bízott téged, — most befejeztem a rábízott feladatot. Úgy gondolom, mindent megtettem érted, amit Isten akart és szeretetem kívánt. Kevés érdemet szereztem e feladatom teljesítésével, mert nagyon is édes és vigasztaló volt az reám nézve.

Most előttem állsz a szentruhában, mint Istennek szentelt és egy magasztos hivatásra kiválasztott lény. Ezt kértem mindenkor imáimban és reád vonatkozó jókívánataimban. Igazán mondhatom, hogy e pillanatban te vagy az én örömem és boldogságom. Ezentúl már csak az állhatatosság kegyelmét kérem számodra, és biztos vagyok benne, hogy nem tagadja meg ezt az utolsó kérésemet. Az, aki már annyi kegyelemben részesített.

Kölcsönös, nagy áldozattal tépjük most majd széjjel a test

és vér ama kötelékeit, amelyek még egymáshoz fűztek bennünket. De a mi szeretetünk lelki, nem olyan, mint a világé. Ennél fogva mindenkor megtaláljuk és meglátjuk egymást Jézus szent-séges Szívében. Ott nincs térbeli távolság. Ajánljuk föl Istennek nagylelkűleg ezt az áldozatot. Ajánljuk föl magunkat együttesen, hogy megvalósítsa rajtunk szent Gondviselése szándékait. Kérjük a jó Istent, hogy egymást is csak őbenne szeressük és csak őbenne találjuk föl boldogságunkat.

Adja Isten, hogy — miután megváltunk egymástól a földön, egykor majd találkozzunk és soha többé el ne váljunk egymástól az égben!

Rajta tehát, nővérem! Engedd át magad teljesen az isteni Gondviselésnek és repülj el mindenhová, ahová csak szólít az engedelmesség. Mindenütt szeretheted Istent, mindenütt szolgálhatsz a szegényeknek, mindenütt teheted a jót. Ezentúl már csak ez legyen foglalkozásod és minden kívánságod. Ne feledd, hogy az lesz az én boldogságom, ha hallom, hogy te buzgó, szabályszerű, kötelességeidben hűséges és az erények gyakorlásában törekvő vagy. Ha úgy gondolod, hogy némi halálal tartozol irányomban, úgy szerezd meg nekem ezt a vigasztalást.

Ajánld föl érettem imáidat és jócselekedeteidet. Ne gondold reám többé másutt, mint Isten előtt, hogy meghozott áldozatodat mindig újabb buzgósággal megismételhesd. Biztosítlak, hogy az Úr oltáránál mindennap följajnlak szent Fölségének. S ha imáimat meghallgatja, mindennap a kegyelmek bőségét árasztja majd lelkedre."

Ez utóbbi szavakat: „Ne gondold rám többé másutt, mint Isten előtt.” Etienne úr komolyan és szószerint értette. Ámbár kétségen kívül jól esett neki nővérenek hála szeretete és tudjuk, mennyire szerette őt maga is, mégis azt akarta, hogy ennek a kölcsönös szeretetnek egyedüli, természetfölötti indítóoka Isten legyen.

Ez utóbbi szavakat tette saját viselkedése zsinórmértékévé is. „Sohasem kaptuk őt rajta — írja nővérenek egyik társnője — hogy legkevesebb is emberileg érzett volna nővére iránt. Még az ő hosszas és fájdalmas betegsége alatt sem, ami őt 1858 szeptember 27-én sírba vitte.”

(Folytatjuk.)

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények
szent Vince szeretet-leányai számára.

14. ÉVFOLYAM.

1928.

4. SZÁM

TARTALOM: Kövessük szent Vincét. — Szent Vince leánya hogyan szeresse Istent. — A betegek. Lelkük gondozása. — Az Úr házá-
nak ékessége. 7. Egyházi fehérenemű. — Missiós élmények és örömek. — Etienne Ker. János életrajza. 5. A kolera Párizsban. —
Kérdések-feleletek 1. A szentolvasó megszakítása. 2. Partikulák a paténán. — Szünórak. 1. Jámbor lelkek 2. Apáca ember. 3. Néma játék. —

Kövessük szent Vincét!

(Főtisztelendő Verdier (Verdié) generális atyától.)

Július hava, szent Vince hava! E hónap folyamán még gyakrabban és mélyebben, mint egyébkor, figyeljük meg dicső Atyánkat. Akkor majd még inkább tiszteljük szeretjük, s főleg, követjük is őt. Mert szinte elképzelhetetlen, hogy igazi áhítattal tiszteljünk valamely Szentet, ha nem követjük is őt egyszersmind. Követés nélkül való tisztelet csalóka tisztelet, és szükségképen veszedelmes is lehet.

Követjük tehát szent Vincénket e július hónap folyamán, amit gyermeki kegyeletünk évről-évre neki szentel. Őmaga is felszólít erre bennünket. Avagy nem hallják-e, kedves nővéreim, éppúgy, mint én is hallani vélem a felülről jövő szózatot: *Legyetek követőim*, — és miként sz. Pál is hozzáteszi: — *valamint én is Krisztusé.* (I.Kor. 4,16.)